Valle
i Setesdal

Kommuneplanens samfunnsdel og arealstrategi 2026–2038

Kommunen si utvikling skal byggje på samhandlinga mellom kommunen som organisasjon, innbyggjarar, frivilligheita og næringslivet

Vedteke i kommunestyre den 24.09.2026 av sak 74/26.

Innhald

Kven er me i Valle kommune? Side 3

Kommuneplanen på eitt minutt Side 4

Fakta om Valle Side 5

Fokusområde Side 7

Mål og strategiar Side 8

Berekraft Side 13

Arealstrategi Side 15

Vegen vidare Side 19

Korleis gjer me det i praksis Side 20

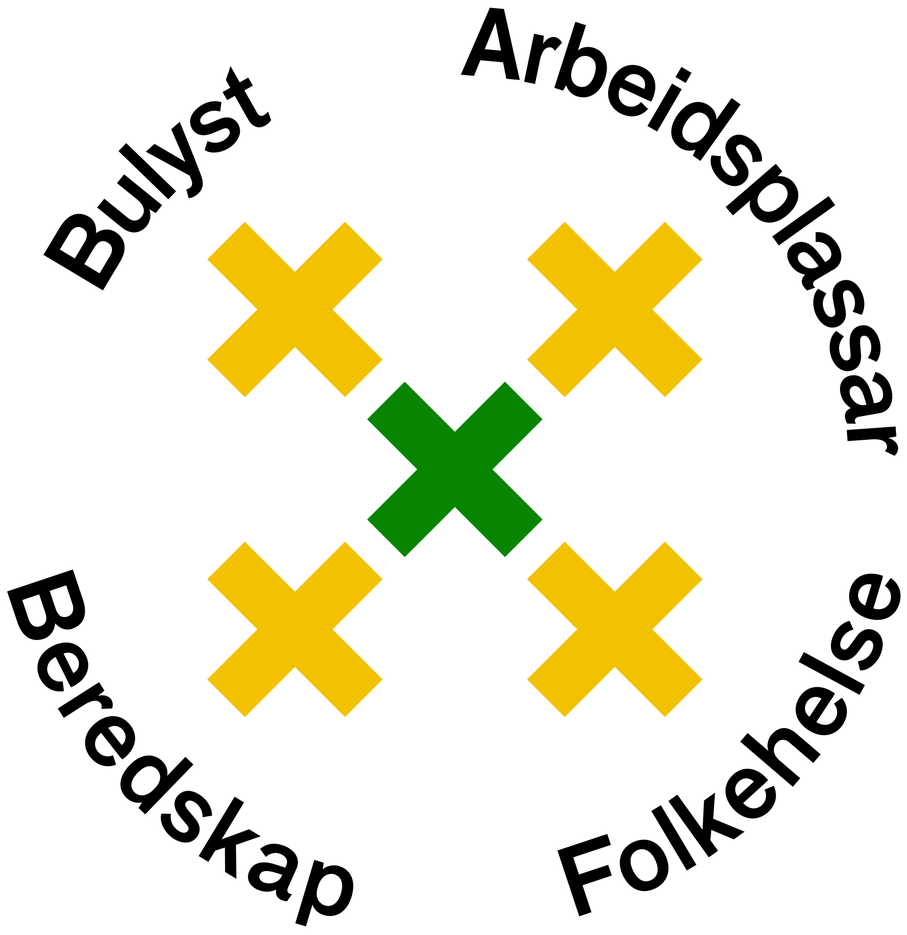

Valle i Setesdal

Kven er me i Valle kommune?

Valle kommune ligg midt i Setesdal – omkransa av mektige fjell, levande kulturlandskap og menneske som er knytt til både natur, kultur og eit aktivt bygdeliv.

Naturressursane har vore nytta gjennom generasjonar, både til matproduksjon, jakt og sanking – og i det seinare til kraftproduksjon og industri. Desse ressursane ligg og til grunn for utvikling av reiseliv og fritidsaktivitetar.

Kulturarven i Valle er levande, med sterke tradisjonar innan folkemusikk, byggeskikk, handverk og lokal matkultur. Det særeigne vallemålet er også ein del av den levande kulturarven. Dette gir Valle ein tydeleg eigenart som mange er stolte av og som vert nytta innan næringsutvikling, utdanning og vidareføring av tradisjonshandverk.

Folkemusikk frå Setesdal – med gangardans, stev og kveding, munnharpe og hardingfele – kom i 2019 på UNESCO si representative liste over immateriell kulturarv. Denne statusen er viktig for kommunen å ta vare på og det krev aktiv innsats. I tillegg har bunadsbruk også kome på denne lista, eit element som er viktig for både folkemusikken og identiteten til innbyggjarane våre.

I Valle bur det pr. 1.1.26 1206 fastbuande personar og i tillegg er det registrert om lag 1615 hytter. Det kjem mange besøkande til kommunen, både gjennomreisande og dei som overnattar. Riksveg 9 og Brokke-Suleskarvegen er viktige ferdselsårer, og kommunen er eit knutepunkt for dei som ferdast her.

Næringslivet i Valle er rikt og mangfaldig, med både landbruk, handverk, industri, service og handel – i tillegg til offentlege tilbod og tenester. Det er aktivt skog- og landbruk, der både utmark og innmark vert nytta til matproduksjon og som råvarer i byggenæringa. Bygg- og anleggsbransjen er ei stor næring, der utbygging av vegar og fritidsbustader er viktige aktivitetar.

Valle kommune er ein vasskraftkommune, med fem kraftverk som produserer over 1 600 GWh årleg. Kraftproduksjonen skaper både inntekter og arbeidsplassar og betyr mykje for utviklinga i kommunen. Valle har store utmarksområde, og har forvalta desse i pakt med og respekt for naturen. Heielivet er ein viktig del av livet for dei som bur her, både til rekreasjon, jakt og sanking samt beitedrift. Støylane vert godt haldne i hevd og nytta gjennom årstidene.

Valle har ei sentral rolle i forvaltninga av villreinen. Store deler av kommunen er påvirka av villreinomsyn, noko som legg rammer for arealbruk og utvikling. Balansen mellom vern og bruk er krevjande, men avgjerande for langsiktig berekraft.

Svært mange innbyggjarar bur i einebustad, og om lag 38 prosent bur på gardsbruk. Dei siste åra har ein sett ei positiv utvikling der fleire utflytta valldølar kjem heim og stiftar familie. Dette peikar på kvalitetar knytt til tryggleik, fellesskap, natur og heieliv, og gir godt grunnlag for vidare utvikling. Samla sett er Valle ein kommune med sterke røter, gode tenester og eit levande bygdeliv som er attraktiv for nye generasjonar. Gjennom heilskapleg bruk og vern av lokale ressursar, levande kultur og med menneska i sentrum, vil Valle vere ein god stad å bu, besøke og skape verdiar – no, og i åra som kjem.

Valle i Setesdal

Kommuneplanen på eitt minutt

Samfunnsdelen viser retninga for korleis Valle skal utviklast som lokalsamfunn i ei tid med store endringar. Den handlar om korleis me tek vare på bulyst, arbeidsplassar, folkehelse og beredskap, saman.

Kva utfordringar må me handtere?

- Fråflytting og fleire eldre innbyggjarar har prega folketalsutviklinga over tid, sjølv om det er teikn til positiv utvikling som det må byggjast vidare på.
- Kommuneøkonomien blir strammare, medan forventningane til omfang og kvalitet på tenestene aukar.
- Store deler av kommunen sitt areal er verneområde, mellom anna av omsyn til villrein og naturmangfald. Dette gir viktige miljøverdiar, men legg òg rammer for utnytting av lokale ressursar og vidare utvikling, og krev god og balansert handtering.
- Samfunnstryggleiken er mindre føreseieleg, og me må vere budde på fleire kriser og hendingar.

Korleis skal me møte dette?

Kommunen kan ikkje handtere alle framtidas utfordringar på eiga hand, mange gode krefter må samarbeide for at me kan løyse oppgåvene. Valle byggjer samfunnsutvikling på samspel mellom kommune, innbyggjarar, frivillige og næringsliv. Samfunnsdelen har tydelege mål innan fire område:

Bulyst

Levande, inkluderande og sterke lokalsamfunn, der fellesskap, mangfald, natur og kultur skaper trivsel, stadkjensle og utvikling.

Arbeidsplassar

Eit variert og samarbeidsretta næringsliv som byggjer på lokale ressursar og aukar lokal skaparkraft og verdiskaping.

Folkehelse

God helse blir skapt i kvardagen, gjennom deltaking, meistring, sosiale fellesskap og lågterskelaktivitetar.

Beredskap

Eit lokalsamfunn der innbyggjarar, frivillige, næringsliv og kommune saman byggjer eit sterkt fundament og er førebudde på både kvardag og krise.

Kva krev dette av kommunen?

Kommunen må vere ein tydeleg tilretteleggjar, samordnar og samarbeidspartnar. Viktige føresetnader for å lukkast er tydelel ge mål for samfunnsutviklinga, og god politisk og administrativ forankring, klare prioriteringar og oppfølging gjennom handlings- og økonomiplanen. Dette krev òg godt samarbeid mellom kommunen, innbyggjarane, frivilligheita og næringslivet.

Verknader og overordna føringar

Planen gir retning for kommunen sine prioriteringar, oppfølging gjennom handlings- og økonomiplanen og vidare areal-planlegging. Han skal fremje bulyst, arbeidsplassar, folkehelse og beredskap, og leggje til rette for fortetting og betre bruk av eksisterande infrastruktur. Gjennomføringa av planen kan innebere målkonfliktar mellom utvikling og omsynet til natur, klima, landbruk, landskap og villrein. Desse omsyna og målkonfliktane skal kommunen som planstyresmakt handtere gjennom vidare planprosessar innanfor rammene av plan- og bygningslova. Konkrete vurderingar og verknader skal gjerast på rett plannivå og på grunnlag av eit godt nok opplyst og etterprøvbart kunnskapsgrunnlag. Planen byggjer på og følgjer opp vedteke planprogram, nasjonale forventningar, relevante statlege planretningslinjer, FN sine berekraftsmål, Regionplan Agder og andre relevante nasjonale og regionale rammer og føringar.

Valle i Setesdal

Fakta om Valle

Natur og areal

Areal	1265,3
Landareal	1124,9
Bebygd/samferdsleareal	7,2
Ferskvatn	140,4
Jordbruksareal	10,4
Verna areal	484,0

Kilde: Agdertall, 2025. Areal i km²

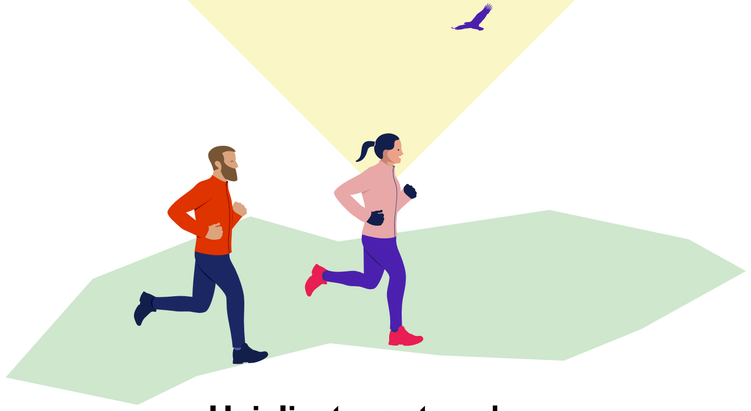

Heielivet og utmarka

Heielivet betyr svært mykje for menneska i Valle – både til rekreasjon, jakt, fangst og sanking og som ressurs for beitenæringa. Å vere på heia i dei ulike årstidene er ein livsstil og eit samspel mellom natur og menneske, og er vidareført frå generasjon til generasjon alt tilbake til frå då støylslivet var det som batt bygd og grend saman.

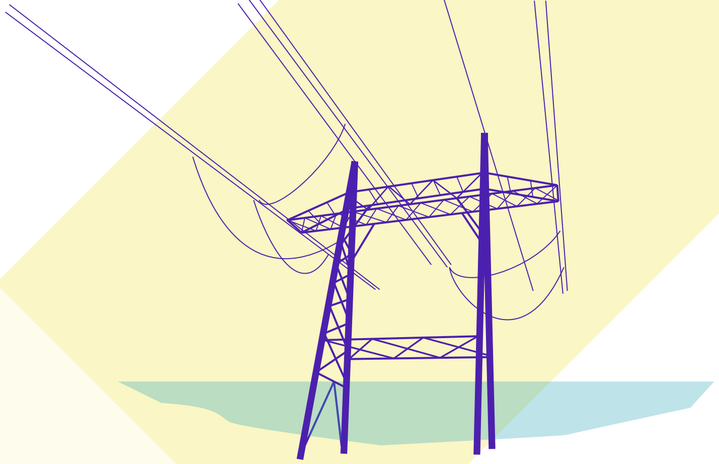

Kraftkommunen

Valle kommune er ein vasskraftkommune, med fem kraftverk som produserer over 1 600 GWh årleg. Kraftproduksjonen skaper både inntekter og arbeidsplassar og betyr mykje for utviklinga i Valle.

Landleg liv busetnad

Dei fleste bur i einebustader og det er liten tilgang på leilegheiter og sentrumsnære bustader, noko som er meir og meir etterspurt. Landbruket produserer om lag 70 tonn kjøt frå sau og storfe, i tillegg til kulturlandskap og skog.

Arbeidsliv

Valle har om lag 600 arbeidsplassar der 35% er i offentleg sektor og 65% i privat sektor. Kraftindustrien og bygg- og anleggsbransjen bidreg med mange arbeidsplassar, det same gjer reiselivet.

Valle i Setesdal

Fakta om Valle

Ein heilårsdestinasjon

Valle er ein populær og attraktiv heilårsdestinasjon. Kommunen har omlag 1615 fritidsbustader, fleire campingplassar og overnattingsstader samt eit breitt aktivitetstilbod for både innbyggjarar og gjester året rundt. Reiselivet betyr mykje for Valle no og kjem til å gjere det i framtida.

Foreiningsliv og fellesskap

I Valle kommune blømer det av engasjement og lagånd. Eit mangfald av lag og foreiningar skapar liv og rørsle, og utgjer ryggrada i eit aktivt og inkluderande lokalsamfunn. Gjennom frivilligheita vert kulturen ivareteken, idretten driven og fellesskapet bygd.

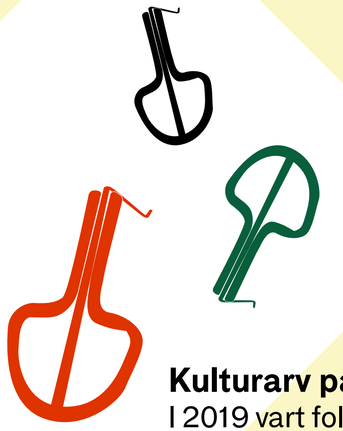

Kulturarv på UNESCO-liste

I 2019 vart folkemusikk- og dansetradisjonane frå Setesdal – med gangardans, stev, munnharpe og hardingfele – skrivne inn på UNESCO si liste over immateriell kulturarv. Listeføringa er ei internasjonal anerkjenning av levande kulturuttrykk, samstundes som ho peikar på at tradisjonane er sårbare og avhengige av aktiv vidareføring. Ei ære for kommunen og ein invitasjon til verda.

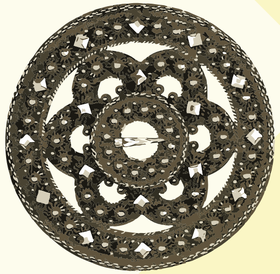

Tradisjon og handverk

Valle har mykje kompetanse innan tradisjonelle handverk som sylvsmedverksemder, bygningsvern og produksjon av bygningar i tre og laft. I tillegg er det stor aktivitet innan bunadproduksjon – både til privat bruk og kommersiell verksemd. I Valle er det og vidaregåande skule i sølv- og gullsmedfaget.

Valle i Setesdal

Fokusområde

Bulyst

Eit triveleg og attraktivt nærmiljø er avgjerande for at folk ynskjer å bu og leve i Valle. Naturen, heielivet, kulturarven, dei lokale møteplassane og tenestene skaper både bulyst og lokal identitet. Det aktive bygdelivet, med tilgang til heia og støylsområda, frivilligheit og kvardagsfellesskap, er sentralt for å skape liv, samhald og trivsel. Samstundes treng kvardagen gode rammer. Fleire møteplassar, betre samordning av aktivitetar og lett tilgang til kultur- og fritidstilbod er viktig for å halde på unge vaksne og etablering av familiar. Bustadtilbod, arbeid, tenester, infrastruktur og tilgang til natur og sosiale møteplassar verkar saman og påverkar bulyst.

Det er auka interesse for småbruk, einebustader og sentrumsnære leilegheiter, medan mykje av utbygginga dei siste åra har vore fritidsbustader. Vern av natur og omsyn til villrein stiller krav til balansert planlegging. Difor treng kommunen ei heilskapleg planlegging av bustadtilbod, aktivitetar, møteplassar og næringsutvikling. Slik kan me byggje sterke fellesskap og skape ein kommune der det er godt å bu, engasjere seg og høyre til – i alle livsfasar.

Folkehelse

Folkehelse er grunnlaget for eit godt og levande lokalsamfunn. I Valle handlar folkehelse om å skape gode kvardagar for alle, gjennom heile livet. Naturen, friluftslivet og den rike kulturarven gir gode høve for aktivitet, trivsel og fellesskap, medan eit sterkt frivillig engasjement held det sosiale fellesskapet saman.

For å møte framtida må me ta omsyn til ei aldrande befolkning, samstundes som me gjer Valle attraktiv for unge vaksne, familiar og nye innbyggjarar. Førebygging, tidleg innsats og gode møteplassar er viktige verkemiddel for å styrke stadkjensla og redusere utanforskapen.

Folkehelse blir skapt i alle deler av samfunnet. Difor skal helsefremjande omsyn vere ein naturleg del av kommunen sitt arbeid, frå planlegging av bustader og møteplassar til kultur, idrett, frivilligheit og næringsliv. Slik kan Valle vere ein kommune der det er godt å leve, bu og høyre til – i alle livsfasar.

Beredskap

God beredskap handlar ikkje berre om å handtere kriser, men om å bygge eit samfunn som toler påkjenningar og raskt kjem i gang etter kritiske hendingar. I Valle betyr dette å vere førebudd på klimaendringar med meir ekstremvêr, flaum og ras, og sikkerheitspolitiske kriser og krig – samstundes som me tek omsyn til demografi og samhandling.

Når straum eller infrastruktur sviktar, blir helsetenester, matforsyning og kommunikasjon raskt påvirka. Difor må beredskap sjåast i samanheng med korleis samfunnet fungerer til dagleg.

Valle har sterke ressursar å byggje vidare på. Eit engasjert næringsliv, eit aktivt frivillig fellesskap og moglegheiter for auka sjølvforsyning gir eit godt utgangspunkt. Med klare roller og betre samordning kan desse ressursane styrkjast.

Beredskap skal vere ein del av all planlegging, frå arealbruk og næringsutvikling til helse og klima. Målet er eit lokalsamfunn der innbyggjarar, frivillige, næringsliv og kommune står saman og er trygge – slik at lokalsamfunnet framleis fungerer, også når det oppstår uventa hendingar.

Arbeidsplassar

Næringsverksemder og arbeidsplassar er avgjerande for ein levedyktig kommune. Eit variert og interessant tilbod om arbeidsplassar kan auke attraktivitet og etableringslyst for unge vaksne og nye innbyggjarar.

Utviklinga skal byggje på ressursar og styrkar me har i Valle. Reiseliv, opplevingar og lokal matproduksjon gir gode høve for verdiskaping og heilårsarbeidsplassar, samstundes som ei balansert utvikling av fritidsbustadmarknaden kan vere ein viktig motor. God digital infrastruktur skapar moglegheiter for å leggje til rette for nye næringar og kunnskapsbaserte arbeidsplassar.

Kommunen skal vere ein aktiv og føreseieleg tilretteleggjar, med klare rammer for bruk av areal, planlegging, infrastruktur og effektiv saksbehandling. Gjennom samarbeid om kompetanse og rekruttering kan me byggje eit mangfaldig næringsliv som gjer Valle til ein kommune der folk ønskjer å bu, arbeide og bidra til eit levande lokalsamfunn.

Valle i Setesdal

Mål og strategiar

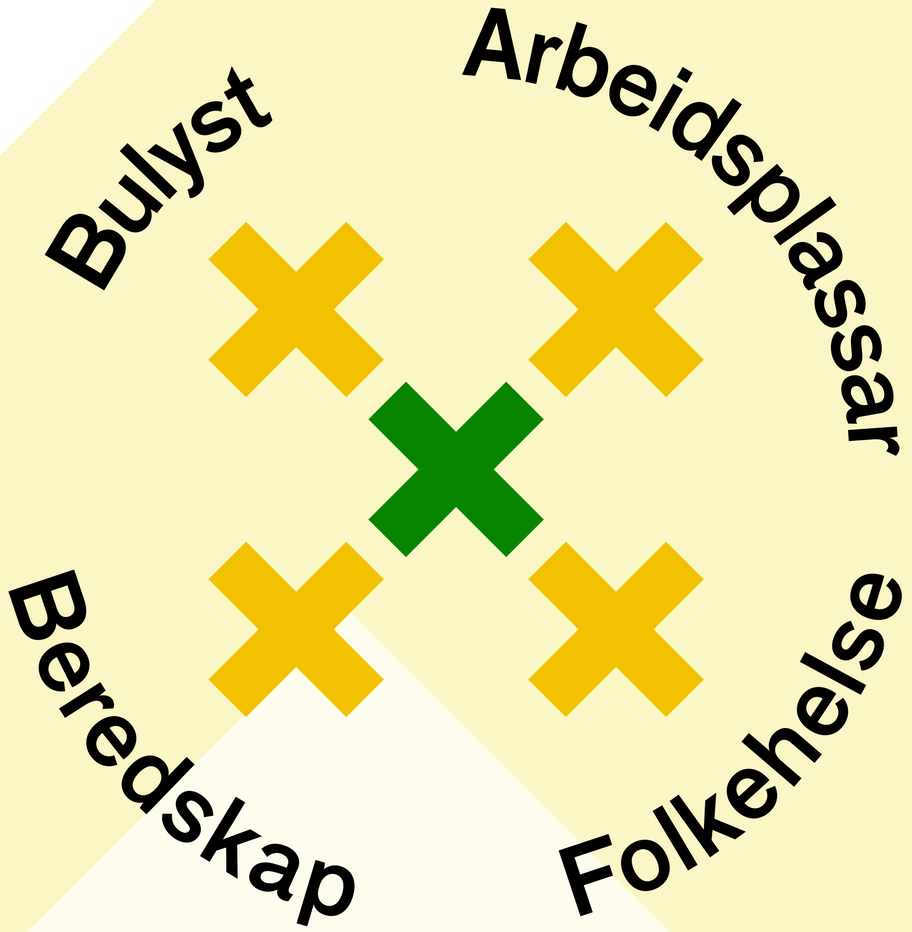

Valle
i Setesdal

Bulyst

Mål 1
Bulyst skal skapast i levande og inkluderande lokalsamfunn der innbyggjarane opplever trivsel, tilhøyrigheit, stadkjensle og inkludering. Samspelet mellom kommune, innbyggjarar, frivillige og lokale aktørar skal styrkje lokal utvikling.

Mål 2
Natur- og kulturressursar skal vere lett tilgjengelege og brukast aktivt i kvardagen som grunnlag for bulyst, lokal identitet og fellesskap.

Strategiar
- Utvikle trygge og stadtilpassa nærmiljø med gode bu- og oppvekstvilkår, sosiale møteplassar og naudsynt digital infrastruktur.
- Utvikle Valle kultursenter som ein open, trygg og levande møteplass for menneske i alle aldrar, der deltaking, eigenorganisert aktivitet og samskaping styrkjer bulyst, tilhøyrsle og kvardagsfellesskap. Særleg skal barn og unge ha gode høve til medverknad og aktiv bruk av kultursenteret.
- Styrkje lokale møteplassar samt natur- og kulturarenaer gjennom enkle og fleksible løysingar som kan brukast av mange.
- Gjere det lett å ta initiativ gjennom tydelege prosessar og låg terskel for deltaking.
- Anerkjenne frivillig innsats og lokalt engasjement som ein føresetnad for bulyst og sosial berekraft.

Kvifor
Bulyst krev tilgang til bustader og grunnleggande tenester gjennom heile livet. Samstundes kan ikkje kommunen på eiga hand skape bulyst i møte med økonomiske og demografiske endringar. Utan aktive lokalsamfunn blir trivsel, beredskap og gjennomføringsevne svekka.

Bulyst blir difor bygd i samspel mellom fysiske rammer, tydelege prosessar, lokale fellesskap og bruk av natur og kultur. Enkle møteplassar, fleksible løysingar og digital infrastruktur gjer det lettare for innbyggjarar å engasjere seg. Slik kan lokal identitet og fellesskap styrkjast, utan at ansvaret ligg hjå kommunen aleine.

Valle i Setesdal

Arbeidsplassar

Mål

Kommunen skal ha eit variert og omstillingsdyktig næringsliv som byggjer på lokale ressursar, styrkjer verdiskaping og gir grunnlag for stabile arbeidsplassar og samskaping.

Strategiar

- Bruke kommunen si rolle som areal- og planmyndigheit, rettleiar og samarbeidspartnar aktivt for å leggje til rette for verdiskaping gjennom føreseielege rammer, god rettleiing, effektive tenester og naudsynt infrastruktur.
- Legge til rette for møteplassar og nettverk der næringsliv, offentlege aktørar og frivillige kan samarbeide om lokale behov og marknader.
- Støtte initiativ som tek utgangspunkt i lokale ressursar og samfunnsutfordringar, inkludert sosialt entreprenørskap og kombinasjonar av frivillig og kommersiell verksemd.
- Legge tydelege rammer for utvikling i Brokke basert på oppdatert kunnskapsgrunnlag, slik at hytteutbygging bidreg til heilårsaktivitet, varige arbeidsplassar og lokal verdiskaping.
- Bidra til at næringslivet i Valle har tilgang til tilstrekkeleg kraft og energi gjennom dialog og samarbeid med nettselskap og andre relevante aktørar.
- Utvikle besøksforvaltning i samarbeid med næringslivet, grunneigarar og andre aktørar, slik at reiselivet gjev lokal verdiskaping utan unødig belastning på natur og lokalsamfunn.

Kvifor

Kommunen skaper ikkje arbeidsplassar direkte, men kan leggje til rette for lokal verdiskaping og entreprenørskap. Eit variert og samarbeidsretta næringsmiljø gir rom for gründerar, nye og etablerte verksemder, og styrkjer lokalsamfunnet si robustheit.

Når kommunen er ein aktiv tilretteleggjar og stør opp om nettverk, møteplassar og kompetanseutvikling, kan det vere enklare å starte, utvikle og drive næringsverksemder som skaper verdiar og arbeidsplassar over tid. For næringslivet er føreseielege prosessar, tydelege kontaktpunkt og open dialog avgjerande for å kunne planleggje, investere og utvikle verksemd over tid.

Valle i Setesdal

Folkehelse

Mål
Innbyggjarane skal ha gode føresetnader for meistring, stadkjensle og aktivitet i kvardagen, og lokalsamfunna skal vere prega av deltaking, inkludering og meiningsfulle fellesskap som fremjar god folkehelse.

Strategiar
- Integrere folkehelseperspektivet i all kommunal planlegging med særleg vekt på førebygging, tidleg innsats og utjamning av sosiale helseskilnader, med tilstrekkeleg og relevant kompetanse på tvers av sektorar.
- Styrkje universelle tiltak som fremjar god folkehelse frå tidleg i livet, då ein trygg og god barndom har varig innverknad på helse og livskvalitet.
- Bruke Valle kultursenter som ein sentral arena for helsefremjande kvardagsliv, der menneske i alle aldrar har tilgang til lågterskeltilbod for fysisk aktivitet, kultur og sosial deltaking. Kultursenteret skal særleg leggje til rette for barn og unge si meistring, medverknad og tilknytning til lokalsamfunnet.
- Leggje til rette for fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og inkluderande møteplassar som styrkjer deltaking, meistring og god helse i alle livsfasar.
- Stimulere til lokale initiativ der innbyggjarar tek ansvar for eiga helse og andre si helse gjennom aktivitet, deltaking og omsorg i kvardagen.
- Utvikle langsiktig samarbeid med frivillige og private aktørar for å sikre stabile og inkluderande lågterskeltilbod for fysisk, psykisk og sosial helse.

Kvifor
God folkehelse kan ikkje skapast av tenestene åleine. Utan sosiale nettverk, frivillig innsats og lågterskelarenaer aukar utanforskap, sårbarheit og behov for kommunale tenester.

Gjennom enkle og tilgjengelege møteplassar, føreseielege rammer og støtte til lokale initiativ, blir det lettare å delta, vere aktiv og oppleve meistring. Når lokalsamfunn er prega av fellesskap, frivillig engasjement, kulturarv og inkluderande aktivitetar, styrkjer dette folkehelsa, stadkjensla, identiteten og lokalsamfunnet i det heile.

Valle i Setesdal

Beredskap

Mål 1
Den samla beredskapen i lokalsamfunnet skal vere robust og samordna, slik at ressursar hjå innbyggjarar, frivillige, næringsliv og kommunen kan nyttast effektivt, også ved ekstra belastning.

Mål 2
Innbyggjarane skal ha kunnskap, nettverk og fokus som gjer dei i stand til å ta ansvar for eigen og fellesskapets beredskap i kvardagen og i kriser.

Strategiar
- Koordinere og integrere ressursar hos innbyggjarar, frivillige organisasjonar, næringsliv og kommunen gjennom tydelege roller, ansvar og samhandlingsformer. Bruke digitale løysingar for oversikt, varsling og mobilisering, men og ha reserveløysingar på plass.
- Styrkje kunnskap om eigenberedskap og samfunnsansvar ved å systematisk byggje kompetanse, nettverk og lokal beredskapskultur i nabolag, lokalsamfunn og frivillige miljø.
- Planleggje og legge til rette for situasjonar med ekstra belastning knytt til besøkande og hyttebruk, slik at kommunen har realistisk oversikt over kapasitet, restressursar og sårbare punkt i lokalsamfunnet.
- Utvikle beredskap som ein integrert del av kvardagslivet, der fellesskap, frivillig innsats og lokal handlekraft òg styrkjer kommunen si evne til å handtere kriser og uønskte hendingar
- Sikre at kommunen til ei kvar tid har nødvendig og oppdatert kompetanse innan planleggjing, førebyggjing og handtering av kriser og uønskte hendingar.
- Valle kommune skal ha eit systematisk og oppdatert arbeid med samfunnstryggleik og beredskap, basert på ROS Setesdal, som byggjer på ROS Agder og nasjonale tryggingsvurderingar.

Kvifor
Beredskap er ikkje kommunen sitt ansvar aleine. Fellesskap, dugnadsånd og samarbeid mellom innbyggjarar, frivillige og næringsliv gjer lokalsamfunnet betre rusta til å handtere både kvardagsutfordringar og uventa hendingar. Kommunen koordinerer og integrerer ressursar, gir oversikt og tydelege forventningar, men beredskap startar i heim, nabolag og lokalsamfunn. Lokale nettverk og frivillige ressursar ser til at alle kan bidra, og at den samla beredskapen i samfunnet vert styrka.

Valle i Setesdal

Berekraft

Denne planen tek utgangspunkt i FN sine berekraftsmål som eit heilskapleg rammeverk for langsiktig samfunnsutvikling, og ligg til grunn for planen. Berekraft vert ikkje forstått som enkeltståande tiltak, men som samspelet mellom sosiale, økonomiske og miljømessige tilhøve over tid. Planen legg særleg vekt på sosial berekraft, sirkulærøkonomi, lokal verdiskaping, førebygging og samfunnets samla kapasitet, i ljos av framtidige demografiske og økonomiske utfordringar.

Måla og strategiane i planen bidrar særleg til å følgje opp berekraftsmål:

3 (god helse og livskvalitet)

9 (innovasjon og infrastruktur)

12 (ansvarleg forbruk og produksjon)

4 (god utdanning)

10 (mindre ulikskap)

15 (livet på land)

8 (anstendig arbeid og økonomisk vekst)

11 (berekraftige byar og lokalsamfunn)

17 (samarbeid for å nå måla)

Fleire av berekraftsmåla går igjen i ulike delar av planen. Det viser at kommunen må arbeide heilskapleg og på tvers av fagområde for å lukkast med utviklinga.

Valle i Setesdal

Arealstrategi

Arealstrategikartet

Arealstrategien skal vise samanhengen mellom samfunnsutvikling og arealbruk og gi overordna føringar for den vidare arealplanlegginga. Konkrete avklaringar om utvikling, vern og arealføremål skal gjerast i kommuneplanens arealdel.

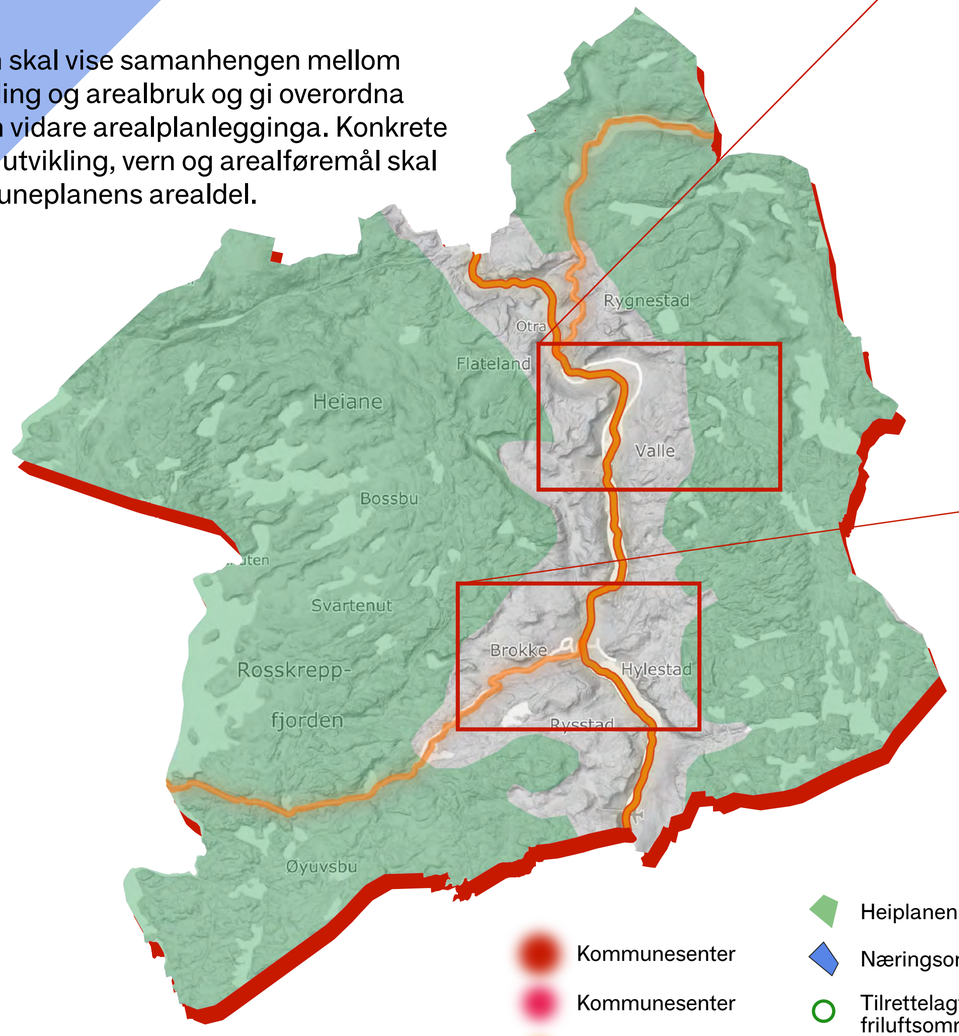

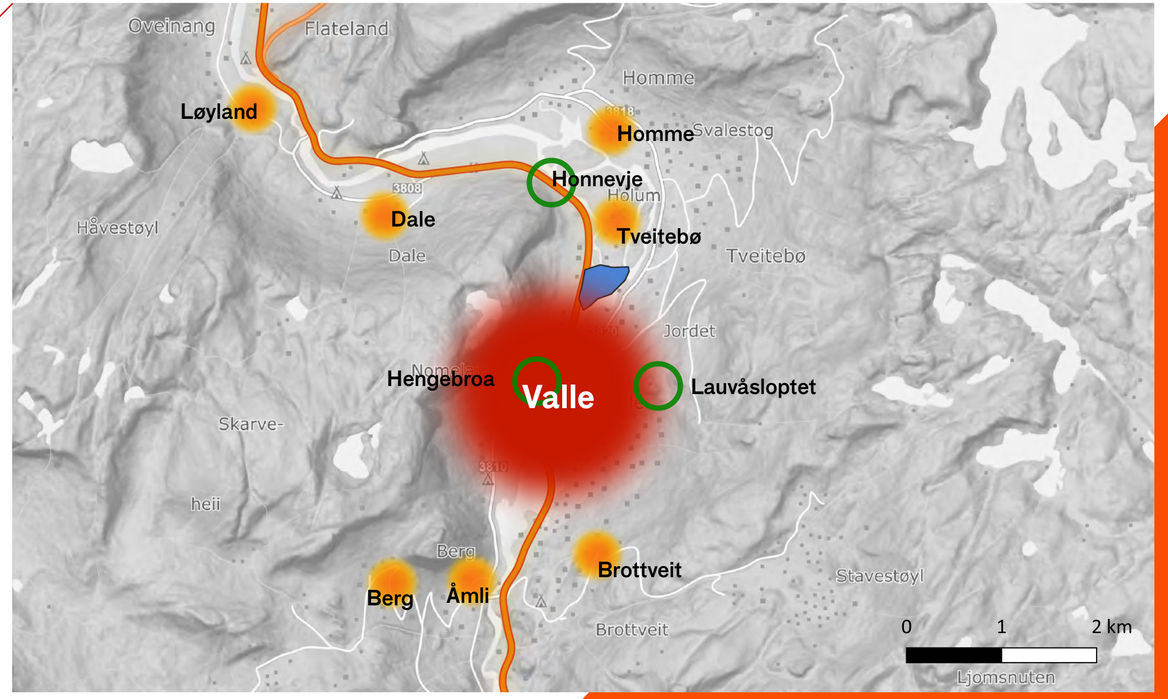

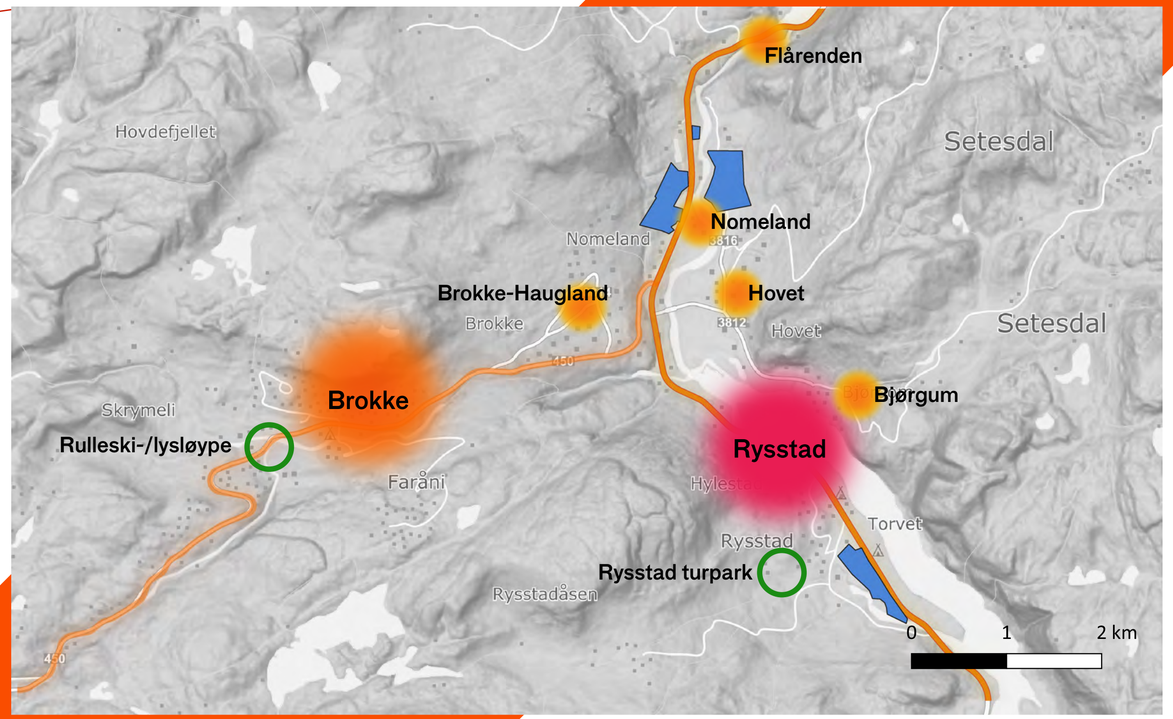

Kommunesenter
Kommunesenter
Destinasjonssenter
Grender

Heiplanen
Næringsområde
Tilrettelagt friluftsområde
Fylkesveg
Riksveg

Valle i Setesdal

Overordna arealstrategi

Arealstrategien for Valle kommune byggjer på mål og strategiar i samfunnsdelen og gir overordna føringar for den fysiske utviklinga i eit langsiktig perspektiv.
Dei statlege planretningslinjene for klima og energi og for arealbruk og mobilitet er lagde til grunn for strategien. Strategien skal balansere omsynet til verneverdig natur, landbruksareal og kulturlandskap med behovet for bustader, næringsareal og attraktive møte- og opplevingsstader.

Gjennom ei heilskapleg tilnærming skal arealstrategien leggje til rette for berekraftig utvikling som styrkjer bulyst, lokal verdiskaping og samfunnets motstandskraft. Strategien skal gi føreseielege rammer for innbyggjarar, verksemder og investorar, og bidra til ei levedyktig framtid for Valle.

Senter- og stadutvikling
Utviklinga av Valle og Rysstad skal konsentrerast som kommunen sine viktigaste sentrum og knutepunkt. Her skal det leggjast til rette for samferdsel, tenester, næring, bustader og sosiale møteplassar.

Brokke skal vidareutviklast som hovudområde for fritidsbustader med tilhøyrande aktivitetar og tenester. Arealbruken skal vere styrt og heilskapleg, med omsyn til lokal identitet og eksisterande lokalsamfunn.

Planlegginga skal fremje inkluderande og funksjonelle lokalsamfunn, med universell utforming, fleirbruk og møteplassar som styrkjer samspel på tvers av generasjonar og livssituasjonar. Busetnad og uterom skal ha god landskapstilpassing, høg arkitektonisk kvalitet og materialbruk som speglar lokal byggetradisjon og kulturarv. Kulturhistoriske verdiar og viktige landskapselement skal integrerast i stadutviklinga for å styrkje identitet, attraktivitet og tilhøyrsle.

Næringsområde
Kommunen skal leggje til rette for funksjonelle og fleksible næringsareal, samla der dette gir best utnytting av infrastruktur og ressursar, og legg til rette for samspel mellom verksemder.

Overskotsmateriale, avfall eller biprodukt frå ei verksemd skal kunne nyttast som innsatsfaktor i ei anna. Dette bidreg til redusert transport, effektiv ressursbruk og framtidsretta næringsområde.

Valle i Setesdal

Overordna arealstrategi

Strategiske føringar for kommuneplanens arealdel i Valle kommune

- Omsynet til villrein skal takast vare på i arealplanlegginga. Planlegginga skal byggje på eit oppdatert og etterprøvbart kunnskapsgrunnlag og, så langt det er råd, lokal kunnskap. Avvegingar mellom ulike omsyn skal skje gjennom planprosessar etter plan- og bygningslova.
- Leggje vekt på identitet, kulturmiljø, estetikk, sirkulærøkonomi, arkitektur og lokal byggjeskikk når me bygger.
- Prioritere fortetting og utvikling i sentrale område, inkludert hytteutvikling i Brokke, slik at ein nyttar eksisterande infrastruktur så godt som råd.
- Vidareutvikle sentrumsområda til inkluderande stader, med variert bustadtilbod, møteplassar, handel og tenester, tilpassa det naturlege omlandet og tilrettelagt for menneske i alle livsfasar.
- Leggje premiss for hyttebygging i Brokke basert på eit oppdatert og etterprøvbart kunnskapsgrunnlag. Utviklinga skal sikre heilårsaktivitet, lokal verdiskaping, vere integrert i det eksisterande lokalsamfunnet utan å overbelaste det, og bidra til eit variert næringstilbod.
- Sikre tilstrekkelege og varierte tomtereservar for bustadbygging, tilpassa ulike livsfasar og behov.
- Planlegge og utforme bustadområde og offentlege rom som motverkar einsemd og fremjer sosiale koplingar, til dømes attraktive og tilgjengelege fellesområde, som inviterer og oppmodar til samtale og sosial interaksjon.
- Ved revisjon av kommuneplanens arealdel skal eksisterande arealreservar vurderast, og arealbruk som gir størst samla samfunnsnytte, skal prioriterast.
- Sikre nok og attraktive areal for næringsverksemder ved å etablere fleksible næringsområde sentrumsnært og langs RV9.
- Bruke arealplanlegging som eit helsefremmande verktøy med særleg vekt på førebygging, tidleg innsats og utjamning av sosiale ulikskapar.
- Satse på gang- og sykkelvegnett som knyter bustadområde til sentrale funksjoner, natur- og kulturpunkt.
- Bevare, utvikle og gjere natur- og kulturmarkørar tilgjengelege og synlege i lokalsamfunnet, og binde dei saman til bustadområde gjennom løypenett og turvegar.
- Dyrka mark skal som hovudregel ikkje byggast ned.
- Beredskap og klimatilpassing skal vere ein del av arealplanlegginga.
- Ta omsyn til flaum- og skredfaresoner, tilkomst for veg, brannberedskap og andre fysiske faktorar når nye utbyggingsområde og næringsområde skal planleggast.
- Arealstrategien skal leggje til rette for bruk og vedlikehald av eksisterande bygningar, støylar og utmarksområde, samstundes som verneomsyn blir ivaretekne gjennom tydelege og føreseielege rammer.
- Bruke ny kunnskap og berekraftige byggjeløysingar i arealplanlegginga.

Valle i Setesdal

Føresetnader for å lukkast med arealstrategien

For at kommunen skal lukkast med å nå måla i arealstrategien, må sentrale føresetnader vere på plass.

Kommunen skal sikre føreseielege rammer for innbyggjarar, næringsliv og andre aktørar gjennom tydelege planar og avgjerdsprosessar. Samstundes må ny kunnskap, endringar i folketals- og demografiutviklinga og aktuelle samfunnsutfordringar med i vurderingane.

Kommunen skal ha god oversikt over utvikling og ressursbruk. Demografisk utvikling, arealbehov og andre samfunnstilhøve må kartleggast og følgjast opp systematisk. Ved revisjon av kommuneplanens arealdel skal kommunen vurdere eksisterande arealreservar og potensialet for fortetting. God økonomistyring, heilskaplege prioriteringar og effektiv bruk av ressursar er naudsynt for å kunne planleggje og investere i tråd med dei langsiktige måla. Planlegginga skal vere målretta, heilskapleg utforma og koordinert. Kommunen skal levere planar og tenester av høg kvalitet som mobiliserer innbyggjarane sine eigne ressursar og fremjar lokal trivsel, helse og sosial inkludering.

Digitale verktøy og smarte løysingar skal nyttast for å forenkle planprosessar, gi betre brukaropplevingar og sikre effektiv forvaltning. Kommunen skal prøve ut nye måtar å jobbe på, evaluere resultata og justere praksis for å utvikle framtidsretta og brukarvenlege tenester.

Eit godt samarbeid med nabokommunar, fylkeskommunen, frivillige organisasjonar, andre relevante private og offentlege kunnskapsmiljø og aktørar, skal sikre tilgang til kompetanse og erfaring, og slik bidra til gode arealplanar og samfunnsløysingar.

Arealplanlegginga skal òg ta omsyn til beredskap og samfunnssikkerheit i tråd med prinsippa ansvar, nærleik, likskap og samvirke. Kommunen skal sikre at innbyggjarane har god eigenberedskap, og at kritisk infrastruktur og samfunnsfunksjonar er robuste. Klimaendringar, nasjonal sikkerheit og globale helseutfordringar skal inngå i vurderingane av framtidige planar og utbyggingar.

Valle i Setesdal

Vegen vidare

Samfunnsdelen er hjarta i kommuneplanen, her startar visjonane som resten av planane gjer til verkelegheit. Den set kursen for Valle og styrer dei fire fokusområda som formar framtida vår.

Korleis skal me få det samfunnet me ynskjer oss?

Kommuneplanens samfunnsdel

Korleis skal nytta arealene i Valle?

Kommuneplanens arealdel

Korleis skal kommunen jobba for å nå måla?

Samfunnsplanar (temaplanar, strategiar og handlingsplanar)

Kva er utfordringane?

Planstrategi

Korleis gjekk det?

Årsrapport

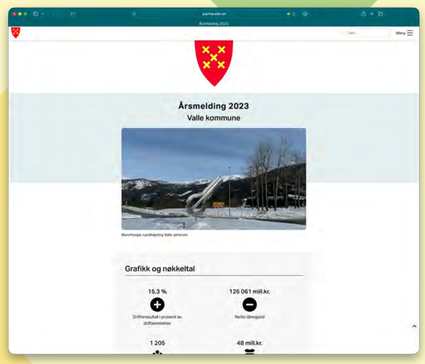

Kva skal kommunen bruke pengane på det neste året?

Handlings- og økonomiplan (HØP)

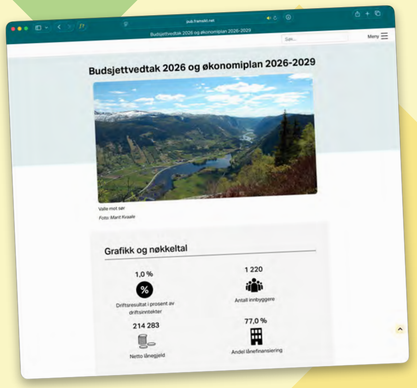

Valle i Setesdal

Korleis gjer me det i praksis?

Folkemusikk i skulen, me tek vare på og vidarefører kulturarven

Valle kultursenter, ein inkluderande møtestad

Utvikling av bustadfelt som Åsan på Rysstad, gir sentrumsnære bustader og tomter som gjer det attraktivt å bu og bli i Valle.

Tilretteleggjing for god folkehelse og friluftsliv

Me utviklar møteplassar ute, for fellesskap, aktivitet og naturopplevingar året rundt

Langsiktig utvikling i Brokke gjennom aktiv bruk av planmyndigheita.

Me styrkjer frivilligheita gjennom gode og funksjonelle møteplassar

Me stiller lokale til disposisjon for å skape aktivitet, inkludering og møteplasser på tvers av generasjoner

Valle i Setesdal

Valle
i Setesdal

valle.kommune.no